

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації

№ _____

ПОРЯДОК
регулювання тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм формування та затвердження тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку (далі – тарифи).
2. Регулювання тарифів здійснює Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, шляхом встановлення граничних тарифів (верхніх та/або нижніх рівнів).
3. Перелік універсальних послуг поштового зв'язку визначається правилами надання послуг поштового зв'язку, затвердженими Кабінетом Міністрів України.
4. При прийнятті рішення щодо затвердження тарифів, НКРЗІ враховує інформацію про діяльність операторів поштового зв'язку, надану відповідно до пункту 2 розділу V цього Порядку, а також може враховувати іншу інформацію, зокрема основні прогностичні макропоказники економічного і соціального розвитку України, затверджені Кабінетом Міністрів України.
5. НКРЗІ приймає рішення щодо затвердження тарифів після обговорення у відповідних постійно діючих тристоронніх дорадчих органах, утворених за участю представників спільного представницького органу об'єднань профспілок та спільного представницького органу роботодавців, з оприлюдненням таких рішень.
6. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

економічно обґрунтовані планові витрати - витрати, планування яких здійснюється з дотриманням вимог стандартів, нормативів, норм, технологічних регламентів;

планова собівартість універсальних послуг поштового зв'язку (далі – планова собівартість) – економічно обґрунтовані планові витрати, що включаються до планової виробничої вартості, адміністративні витрати, витрати зі збуту, пов'язані з наданням універсальних послуг поштового зв'язку;

одиниця калькулювання собівартості універсальної послуги поштового зв'язку - одне поштове відправлення усередненої маси за згрупованими видами відправлень;

згрупований вид відправлень - згруповані за характером виробничого процесу поштові відправлення;

операційна діяльність - основна діяльність операторів поштового зв'язку, крім інвестиційної та фінансової діяльності.

II. Формування тарифів

1. Формування тарифів здійснюється на основі розрахунків тарифів, що проводяться операторами поштового зв'язку виходячи з планової собівартості, яка визначається відповідно до планових обсягів надання послуг та економічно обґрунтованих планових витрат на їх надання, з урахуванням планового прибутку.

2. Планування витрат для визначення планової собівартості здійснюється із застосуванням нормативного методу на підставі державних і галузевих нормативів використання матеріальних та паливно-енергетичних ресурсів, норм і розцінок з оплати праці. Розмір витрат розраховується з додержанням визначених у встановленому порядку нормативів і нормативних строків пересилання поштових відправлень, нормативів розвитку мережі об'єктів поштового зв'язку національного оператора поштового зв'язку, які затверджуються у встановленому законодавством порядку.

Витрати, визначення яких із застосуванням нормативів неможливе, плануються з урахуванням фактичних витрат за попередній період, прогнозу індексу цін на промислову продукцію, індексу інфляції, змін мінімальної заробітної плати.

3. Планова собівартість розподіляється за видами послуг з пересилання кожного згрупованого виду відправлень:

I - поштових карток, листів, бандеролей простих;

II - поштових карток, листів, бандеролей рекомендованих;

III - посилок без оголошеної цінності масою до 10 кг.

4. Перелік і склад статей витрат з надання універсальних послуг визначається оператором поштового зв'язку залежно від виду послуг і особливостей виробничого процесу.

5. До планових витрат з операційної діяльності включаються:

планова собівартість реалізованих послуг;

адміністративні витрати;

витрати на збут;

інші операційні витрати.

6. До планової собівартості реалізованих послуг включаються прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати та загальновиробничі витрати.

6.1. До складу прямих матеріальних витрат включаються витрати, пов'язані з використанням матеріалів, запасних частин, придбаних комплектувальних виробів та інших матеріалів, необхідних для забезпечення виробничого процесу.

6.2. Рівень прямих витрат на оплату праці визначається відповідно до законодавства, а також генеральної та галузевої угод, колективного договору. До складу прямих витрат з оплати праці включаються:

витрати з основної заробітної плати виробничого персоналу, діяльність якого безпосередньо пов'язана з виробничим процесом надання універсальних послуг, що визначаються виходячи з чисельності персоналу, тарифних ставок (окладів), відрядних розцінок для робітників та посадових окладів для керівників, фахівців, службовців;

витрати з додаткової заробітної плати виробничого персоналу, що визначаються виходячи з розміру встановлених доплат, надбавок, гарантійних і компенсаційних виплат, передбачених чинним законодавством, премій, пов'язаних з виконанням виробничих завдань і функцій;

інші заохочувальні та компенсаційні виплати виробничому персоналу, установлені відповідно до законодавства.

6.3. До складу інших прямих витрат включаються:

суми відрахувань на соціальні заходи для виробничого персоналу, витрати з оплати якого прямо включаються до виробничої собівартості послуг та до витрат допоміжних виробництв;

амортизація основних виробничих засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів виробничого призначення;

інші виробничі витрати, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат.

6.4. До складу загальновиробничих витрат включаються:

1) витрати, пов'язані з:

організацією виробництва та управління підрозділами основного й допоміжного виробництва, що визначаються виходячи з чисельності персоналу, тарифно-кваліфікаційного складу апарату управління цехів та дільниць і тарифних ставок (окладів) (основна і додаткова заробітна плата, гарантійні та компенсаційні виплати, відрахування на соціальні заходи, оплата службових відряджень, витрати з підготовки та перепідготовки кадрів);

утриманням, експлуатацією, ремонтом, страхуванням, орендою основних засобів та інших необоротних активів загальновиробничого призначення, охороною об'єктів виробничого призначення, оплатою послуг інших спеціалізованих підприємств, виконанням регламентних робіт, передбачених проектно-технічною документацією;

опаленням, освітленням, водопостачанням, водовідведенням та утриманням виробничих приміщень;

обслуговуванням виробничого процесу та інших допоміжних виробництв (використання малоцінних і швидкозношуваних предметів, забезпечення охорони праці, дотримання вимог техніки безпеки, обов'язкове страхування водіїв автотранспортних засобів, послуги інших підприємств, службові відрядження працівників ремонтних цехів та інших допоміжних виробництв, послуги зв'язку);

2) розрахована відповідно до законодавства амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів загальновиробничого призначення;

До складу планової собівартості можуть включатися розподілені та нерозподілені постійні загальновиробничі витрати, розмір яких не може перевищувати їх фактичну величину.

7. До складу адміністративних витрат входять витрати, пов'язані з обслуговуванням та управлінням підприємством, зокрема з:

утриманням апарату управління та персоналу, зайнятого обслуговуванням адміністративної інфраструктури. Такі витрати визначаються виходячи з чисельності персоналу і встановлених на підприємстві тарифних ставок (окладів) (основна і додаткова заробітна плата, гарантійні та компенсаційні виплати, відрахування на соціальні заходи, оплата службових відряджень, витрати з підготовки та перепідготовки кадрів);

амортизацією основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів адміністративного призначення;

утриманням основних засобів, інших необоротних матеріальних активів адміністративного призначення;

оплатою професійних послуг (юридичних, аудиторських), послуг зв'язку, розрахунково-касового обслуговування та інших послуг банків, наданих відповідно до укладених договорів, сплатою податків і зборів (обов'язкових платежів), крім тих, що включаються до планованої собівартості.

До складу адміністративних витрат включаються також інші витрати (використання малоцінних і швидкозношуваних предметів, канцелярські витрати, передплата періодичних видань, пов'язаних з виробничою діяльністю, тощо).

8. До складу витрат на збут включаються витрати з операційної діяльності, безпосередньо пов'язані з наданням універсальних послуг, зокрема:

оплата праці персоналу, який забезпечує збут послуг;

відрахування на соціальні заходи;

службові відрядження персоналу, пов'язані з вирішенням питань реалізації послуг;

інформаційні послуги;

виготовлення розрахункових документів;

амортизація та утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів, пов'язаних із збутом послуг;

збереження продукції, тари, упаковки, передпродажна підготовка;

транспортування;

підвищення кваліфікації та перепідготовка кадрів;

супровід програмного забезпечення;

проведення маркетингових заходів.

9. Планування інших витрат з операційної діяльності здійснюється на основі їх економічного обґрунтування. До складу інших витрат з операційної діяльності включаються витрати на дослідження і розробку, придбання форменого одягу персоналу оператора поштового зв'язку тощо.

10. До складу витрат з операційної діяльності не можуть включатися:

суми безнадійної дебіторської заборгованості;

суми неустойки (штраф, пеня);

відраховування профспілковим організаціям для проведення культурно-масової і фізкультурної роботи;

суми нестачі та втрати від пошкодження цінностей;

витрати, пов'язані з купівлею-продажем іноземної валюти, та втрати від операційної курсової різниці;

суми спонсорської та благодійної допомоги;

собівартість реалізованих товарів та виробничих запасів;

втрати від знецінення запасів;

витрати, пов'язані із зменшенням власного капіталу.

11. Витрати операційної діяльності групуються за такими економічними елементами:

матеріальні затрати;

витрати на оплату праці;

відрахування на соціальні заходи;

амортизація;

інші операційні витрати.

12. До фінансових витрат належать витрати з виплати відсотків за користування кредитами та витрати, пов'язані із залученням позикового

капіталу для цілей інвестиційної діяльності розвитку універсальних послуг поштового зв'язку.

Розмір фінансових витрат визначається відповідно до кредитних та інших договорів і законодавства. Ці витрати покриваються за рахунок прибутку оператора поштового зв'язку.

13. Облік витрат операторів поштового зв'язку здійснюється відповідно до вимог законодавства.

III. Визначення витрат на надання універсальних послуг поштового зв'язку

1. При визначенні планової собівартості здійснюється розподіл витрат оператора поштового зв'язку за узагальненими статтями витрат на окремі витрати по кожному виду універсальних послуг.

2. Оператори поштового зв'язку забезпечують формування інформації про доходи та витрати за видами універсальних послуг, зазначених у пункті 3 розділу II цього Порядку.

3. Облік витрат на надання окремого виду універсальних послуг з пересилання згрупованих видів поштових відправлень проводиться операторами поштового зв'язку таким чином:

3.1. Визначаються прямі витрати з оплати праці на надання кожного виду універсальних послуг поштового зв'язку на підставі трудовитрат на обробку поштових відправлень на етапах їх пересилання, затверджених оператором поштового зв'язку.

3.2. Визначаються прямі матеріальні витрати та інші прямі витрати, що безпосередньо пов'язані з наданням конкретного згрупованого виду послуг та можуть бути віднесені до нього повністю або іншим економічно доцільним шляхом відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 року № 318, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 січня 2000 року за № 27/4248.

3.3. Загальновиробничі витрати розподіляються за видами універсальних послуг, базою розподілу яких є прямі витрати на оплату праці.

IV. Розрахунок тарифів

1. Розрахунок тарифу включає визначення розміру економічно обґрунтованих планових витрат оператора поштового зв'язку на одиницю калькулювання собівартості з урахуванням планованого обсягу послуг у натуральному вираженні.

2. Розмір витрат за окремими елементами економічно обґрунтованих витрат, зазначеними в пункті 11 розділу II цього Порядку, у грошовому вираженні на одиницю калькулювання планової собівартості визначається за формулою

$$C_i = V_i / Q_i,$$

де C_i - планова собівартість за окремим елементом витрат;

V_i - витрати за окремим елементом витрат;

Q_i - обсяг послуг в одиницях поштових відправлень.

3. Планова собівартість одиниці калькулювання універсальної послуги визначається за формулою

$$ПС = \sum C_i,$$

де ПС - планова собівартість.

4. Економічно обґрунтований тариф на послугу визначається за формулою

$$Т = ПС + П,$$

де Т - економічно обґрунтований тариф на послугу;

П - прибуток на одиницю калькулювання універсальної послуги.

5. До розрахунку тарифів включається плановий прибуток, який спрямовується для здійснення капітальних інвестицій та досягнення інших цілей відповідно до законодавства. Витрати на здійснення капітальних інвестицій включаються до тарифів у складі прибутку на підставі економічно обґрунтованих розрахунків та затверджені програми розвитку оператора поштового зв'язку з обсягами коштів і строками реалізації відповідно до законодавства.

До розрахунку тарифів включаються також планові витрати з податку на прибуток від звичайної діяльності оператора поштового зв'язку.

6. Тарифи на пересилання поштових відправлень в межах України встановлюються у національній валюті без врахування податку на додану вартість.

7. Тарифи на пересилання поштових відправлень за межі України встановлюються в іноземній валюті без врахування податку на додану вартість. Розрахунки зі споживачами проводяться в національній валюті з перерахунком за курсом Національного банку України на момент надання послуг.

8. Після визначення розміру планової собівартості кожного виду послуг (базової величини) проводиться розрахунок тарифів для окремих послуг.

9. Під час визначення тарифів на пересилання письмової кореспонденції у межах України до базової величини залежно від маси застосовуються міжвагові коефіцієнти згідно з додатком.

10. Базова величина тарифу може бути диференційована в разі запровадження класів якості, заснованих на швидкості пересилання пошти.

11. Під час визначення тарифу на пересилання в межах України посилки усередненої маси (без оголошеної цінності масою до 10 кг) собівартість розподіляється на постійну частину (70% тарифу за посилку) та змінну частину (30% тарифу за масу посилки). Тариф за 1 кг маси посилки визначається шляхом ділення змінної частини тарифу на усереднену масу посилки.

Залежно від виду посилок застосовуються коефіцієнти: для посилки без оголошеної цінності масою до 10 кг в межах України - 1,08; посилки без оголошеної цінності масою до 10 кг в межах області - 0,64.

12. При визначенні тарифів на пересилання вітчизняної продукції книговидавництва застосовується коефіцієнт 0,9 до тарифів на пересилання бандеролей та посилок відповідної маси.

13. Під час визначення тарифів на пересилання поштових відправлень за межі України до тарифів на відповідні послуги в межах України додається складова тарифу для покриття витрат на міжнародні розрахунки на підставі договорів операторів поштового зв'язку України з операторами поштового зв'язку іноземних країн. При формуванні тарифу на пересилання поштових відправлень авіатранспортом, розмір тарифу на пересилання поштових відправлень в межах України збільшується із застосуванням коефіцієнта 1,3.

14. Тарифи на пересилання секограм, які входять до переліку універсальних послуг поштового зв'язку, визначаються з дотриманням вимог правил

надання послуг поштового зв'язку, затверджених Кабінетом Міністрів України, та актів Всесвітнього поштового союзу.

15. Пересилання простих листів масою до 20 грамів та поштових карток, відправниками та адресатами яких є військовослужбовці строкової служби, здійснюються із застосуванням коефіцієнту 0,6 до базової величини тарифу на пересилання простих листів відповідної маси, поштових карток у межах України.

V. Зміна тарифів

1. Підставами для перегляду тарифів є зміна ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), мінімального рівня заробітної плати, ставок орендної плати, цін і тарифів на паливно-енергетичні та матеріальні ресурси, які не залежать від господарської діяльності операторів поштового зв'язку, але впливають на рівень планової собівартості операторів поштового зв'язку.

2. Для перегляду тарифів, оператор поштового зв'язку особисто, через уповноважений ним орган чи особу або рекомендованим листом з описом вкладення в довільній формі подає до НКРЗІ відповідні обґрунтовані пропозиції та комплект документів (далі - пропозиції), які містять таку інформацію:

2.1. економічні показники (обов'язково дані про доходи, витрати, рентабельність діяльності, звіт про виконання фінансового плану) діяльності оператора поштового зв'язку за останні 3 роки;

2.2. порівняльну таблицю оплати праці працівників з урахуванням запровадження мінімальної заробітної плати в галузі відповідно до вимог закону про Державний бюджет України на відповідний рік;

2.3. розрахунок фактичних витрат за останній звітний період порівняно з фактичними витратами за базовий період щодо кожного згрупованого виду відправлень, тариф на які необхідно переглянути та змінити;

2.4. розрахунок тарифів виходячи із собівартості одиниці калькулювання відповідно до пункту 1 розділу II цього Порядку;

2.5. порівняльну таблицю діючих та нових тарифів з розрахунком зміни доходів при введенні нових тарифів;

2.6. пояснювальну записку з обґрунтуванням необхідності зміни тарифів;

2.7. інформацію стосовно прогнозного впливу нового рівня тарифів на соціально-економічний розвиток оператора поштового зв'язку та на розмір надходжень до Державного бюджету України.

3. Пропозиції залишаються без розгляду, якщо вони надані (підписані) особою, яка не має на це повноважень, про що оператор поштового зв'язку повідомляється у письмовій формі протягом 5 робочих днів з дня надходження пропозицій.

4. У разі незгодженості між собою відомостей, зазначених у пропозиціях, та/або їх невідповідності вимогам пункту 2 цього розділу, пропозиції повертаються за рішенням НКРЗІ на доопрацювання протягом 15 робочих днів з дня їх надходження.

У разі усунення причин, що були підставою для повернення пропозицій на доопрацювання, оператор поштового зв'язку може повторно подати пропозиції, які розглядаються згідно з цим Порядком.

5. Пропозиції щодо зміни тарифів розглядаються протягом 60 календарних днів з дня їх надходження, за результатами чого НКРЗІ приймає рішення про затвердження тарифів або відмову в їх перегляді при відсутності для цього підстав, визначених пунктом 1 цього розділу.

6. НКРЗІ може вимагати від оператора поштового зв'язку додаткові письмові обґрунтування щодо наданих матеріалів та/або іншу додаткову інформацію, необхідну для розгляду пропозицій, а також ініціювати проведення експертизи розрахунків і документів, у межах строків, визначених пунктом 5 цього розділу.

**Директор Департаменту
економічного аналізу**

А. Барабін

Додаток
до Порядку регулювання тарифів
на універсальні послуги
поштового зв'язку

Міжвагові коефіцієнти залежно від маси відправлень, які застосовуються до базової величини під час визначення тарифів на пересилання письмової кореспонденції у межах України

N з/п	Вид відправлень	Міжваговий коефіцієнт залежно від маси
1	2	3
1	Проста поштова картка, лист та бандероль масою:	
	до 50 г (базова величина)	1,0
	понад 50 до 250 г	1,5
	понад 250 до 1000 г	3,0
	понад 1000 до 2000 г	4,0
	понад 2000 до 3000 г	5,0
2	Рекомендована поштова картка, лист, бандероль (до різниці між базовими величинами тарифів на пересилання рекомендованих та простих поштових відправлень)	1,0